

La cara oculta de Serrat

La figura de Joan Manuel Serrat restaria incompleta sense ell, responsable de la direcció musical de quasi tota la discografia serratiana. Hem conversat amb Ricard Miralles amb motiu de la seua estada entre nosaltres.

Carles Gàmez

«... la tranquil·litat i la seguretat que dóna compartir l'escenari amb el meu mestre i company, Ricard Miralles». Amb aquestes paraules, Joan Manuel Serrat sol presentar-lo en cada un dels seus recitals. Ell és Ricard Miralles, director i arranjadore musical de quasi tota la

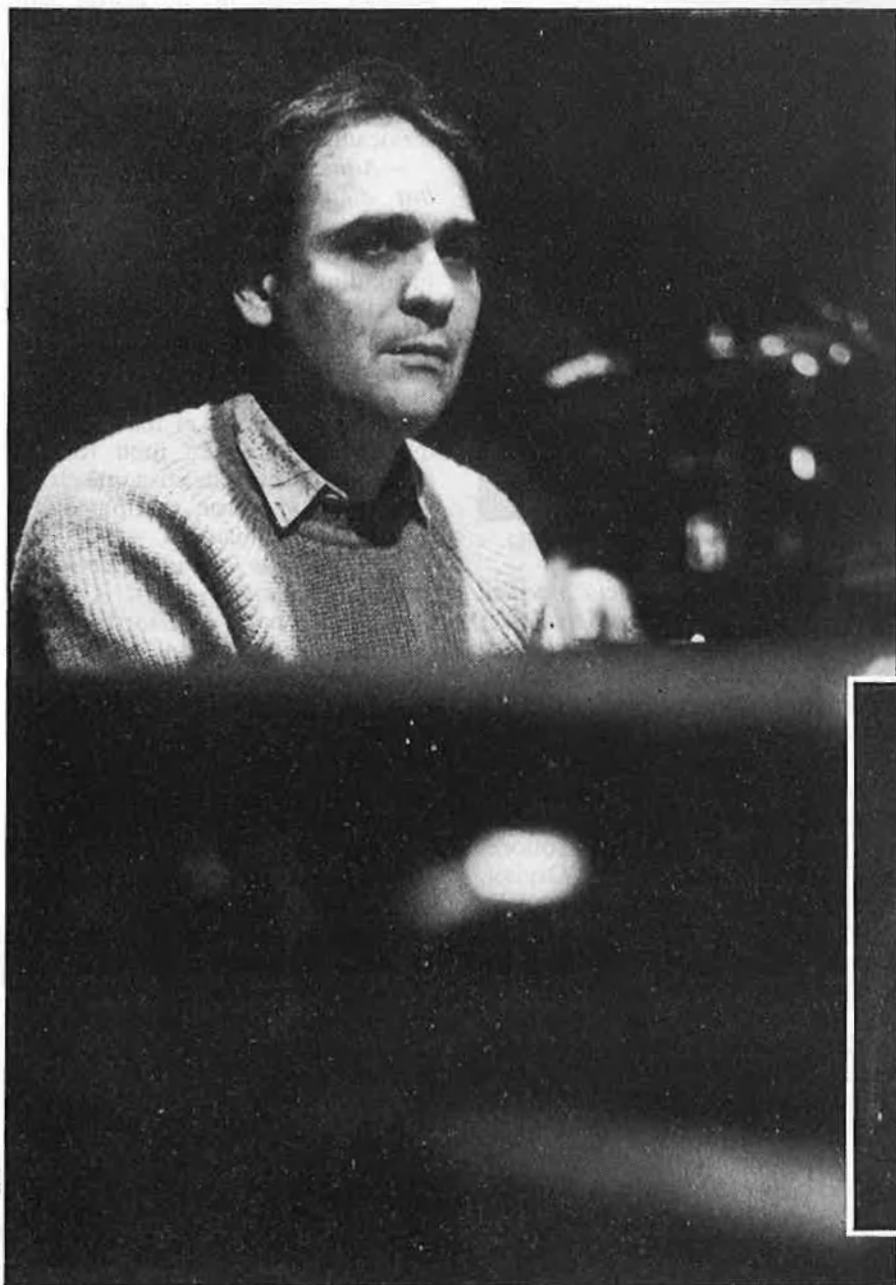
discografia serratiana, que, durant aquestes festes nadalenques, ha realitzat una minigira pels escenaris de Barcelona, Madrid i València, presentant el seu darrer disc amb lletres del poeta uruguaià, Mario Benedetti, «El Sur también existe».

No ha estat Ricard Miralles un personatge públic, visible, més aviat podríem dir que ha restat a l'ombra, vetlant, polint i construint l'arquitect-

tura musical d'aquell que fou anomenat en una ocasió «el noi del Poble Sec»; «apuntalant totes les coses perquè no s'escapi res», subratllant amb el seu piano Yamaha els parlaments-presentacions d'un Joan Manuel Serrat que ha trobat possiblement en ell el seu millor contrapunt musical, eficaç i irremplaçable.

Serrat, després d'un *come back* triomfal al Teatre Principal (més de 13 anys que no el trepitjava) és preparat per a la sèrie de recitals següents; un equip uniformat (on és barrejat tots els accents), amb el dibuix-cover del darrer disc, espècie d'arc de Sant Martí pop, posa a punt el recital que començarà unes hores més tard; els tècnics de so repassen fils i cables, mentre es corregeixen alguns punts de llum; sobre les pantalles gegants que emmarquen l'escenari tornen a aparèixer, una a una, les imatges d'un sud a mig camí entre el fullet turístic de *qualité* i la «Geografia Universal»; el cos fragmentat i nebulós de Pepa Flores-ex-Marisol apareix i desapareix com el cometa Halley; una poetessa mexicana espera el cantant per mostrar-li els seus poemes; la *troupe* es troba quasi al complet...

—Ricard, si no m'equivoque, una de les primeres coses que tu vas fer fou aquell primer LP de Pi de la Serra, ¿no?

Ricard Miralles i Serrat rebent els aplaudiments del públic.

—Sí, això devia ser per l'any 1967 més o menys... Va ser molt maco, perquè nosaltres els músics treballàvem en aquella època als cabarets i de sobte va sortir el moviment de la cançó catalana. No va sortir aleshores, ja portava alguns anys, però el primer acostament entre els músics professionals i la cançó catalana va ser per aquella època i aleshores el Pi es va interessar molt per fer coses. Recorde que al Romea es feien uns matinals en els quals intervenien el Raimon, el Pi, i després tocàvem nosaltres amb uns conjunts que feien una mica de jazz, i a poc a poc ens vàrem anar acostant els uns als altres i va començar tota aquesta història.

—Després vindria la teua primera col·laboració musical amb Serrat, que fou en aquell single de «Per Sant Joan/Marta», ¿tu ja havies treballat amb ell?

—No, el que va passar és que jo vaig fer la mili a Palma de Mallorca i va coincidir que ell hi va anar amb gent de la cançó. Recorde que hi era també Quico i fou ell qui va presentar-me el Joan, al Castell de Bellver, on feien una mostra de cançó.

—I després ja passes a ser el seu arranjador oficial.

—Sí, a la següent producció, quan començà a fer coses en castellà me l'encarregaren a mi. Anàvem a gravar a Milà, aquelles cançons com la «Balada de Otoño», «Tu nombre me sabe a yerba»; allò de gravar a Milà era tota una experiència perquè allà ben bé no sabien que anàvem a fer uns catalans...

—Tu i Serrat formeu un dels matrimonis més sòlids de la música espanyola, fins i tot a pesar dels vostres divorcis reglamentaris...

—Possiblement perquè les ofertes que jo haja pogut tenir, si has de valorar la qüestió econòmica i sobretot l'artística, que es la que a mi m'interessa, evidentment on jo em puc desenvolupar millor és amb ell.

—Però tu has realitzat altres treballs, com aquella «Antologia» sobre la cançó espanyola, amb Rocío Jurado.

—Sí, sí, en aquell disc de Rocío Jurado vaig passar-ho molt bé fent-lo, a mi m'agrada molt la cançó espanyola; l'altra nit anàrem a Los Molinos, allà al port, a veure l'Antonio Amaya i el Titi...

—¿Et sents limitat per treballar quasi contínuament amb Serrat?

—No, en absolut. Jo puc fer la meua feina i sense coartar la meua labor creadora, el que sí que tinc molt clar és que he de complir una missió, aleshores el que tracto és dintre de la meua professió fer-ho el millor possible, no solament això, sinó que tracto que sigui interessant, però ho faig sempre, no només quan treballa amb ell.

Ricard Miralles durant un descans de l'assaig.

—La seua col·laboració musical «quasi en exclusiva» amb Serrat, ens fa oblidar que aquest home ha fet coses molt diverses, menys publicidades, com per exemple bandes sonores per a pel·lícules.

—Jo sóc una persona a la qual el cinema sempre li ha interessat, primer com a espectador, i després treballant en el medi. He fet les bandes sonores de «El caso Almeria», «L'Orgia», aquella sèrie de televisió «La huella del crimen», «Crimen en familia». Algunes han anat molt bé de calés, però encara no ha arribat el film del qual puga estar plenament satisfet.

—En els vostres discos, sobretot a partir del «Tal com raja», hi ha aquest tipus de balada com ara «Perquè la gent s'avorreix tant» o el «Sèria fantàstic» del LP «Fa vint anys...», que són sempre moments molt reeixits als vostres recitals.

—La balada és un gènere molt íntim. Bo, al dir balada es pot dir bala-

da americana, o cançó lenta, com s'entén en el llenguatge general. En la balada, com que triges més de passar d'un compàs a un altre, tens més temps per a recrear-lo, això passa amb totes les músiques. Per a mi, la balada, en certa manera, és el bolero de sempre, però tractat una mica més elaboradament, perquè nosaltres som «europeios» com diria el Moncho.

—En l'últim treball, aquest de «El sur...» ¿quina metodologia heu seguit, com l'heu treballada?

—De la primera part sé molt poc, a mi m'avisen en una etapa en què ja està més o menys tot fet, des del punt de vista dels textos i llavors jo sento el que ja s'ha fet musicalment, i em baso quasi al cent per cent en el meu instint, perquè d'explicar-me, no m'expliquen gran cosa, la veritat; aquesta vegada ho he agafat amb molta il·lusió perquè tot està dedicat a l'Amèrica Llatina, almenys així ho veig jo. Em sento molt lligat a aquelles terres, inclús estic casat amb una mexicana.

—Aquest treball últim ha estat rebut diguem-ne que amb «divisió d'opinions»...

—Jo crec que representa una evolució, dintre de la cançó, de tot el que s'ha fet de música popular; és una cançó molt digna, amb unes lletres molt interessants i unes melodies molt ben trobades... Més que música el que fan gent com el Joan Manuel, que tenen un instint molt fort, és buscar-se un tipus de cosa que els vagi bé per a expressar un tipus de lletra, un tipus d'història.

—¿Com veus la situació actual de la cançó catalana?

—Al meu parer han sortit uns fenòmens que de veritat no ho puc comprendre, aquest triumfalisme respecte al cas Lluís Llach, d'omplir el camp del Barça i que la gent canti Els Segadors... Per a mi, tot aquest exemple em sembla molt comparable a l'assumpte del Julio Iglesias, l'un per massa buit, massa trivial i l'altre per massa inflat, com un bunyol, i massa transcendentalista... No m'interessa ni una cosa ni l'altra, prefereixo molt més l'Antonio Amaya.

Joan Manuel Serrat acaba d'arribar, perseguit per la poetessa mexicana. El piano de Miralles inicia els primers compassos, «No hago otra cosa que pensar en ti...». Falta menys de mitja hora perquè el tàndem Serrat-Miralles torne a llançar el seu misatge musical sobre el sud, un sud que per ara i per a ells passa més prop del Perú o l'Argentina que pels Països Catalans. □